

SVAR PÅ SPØRSMÅL TIL AKTUELLE KANDIDATAR TIL NY BISKOP I STAVANGER BISPEDØME

KJETIL AANO (59)
Generalsekretær i Det norske misjonsselskap

1. Kva visjonar har du for Den norske kyrkja framover?

Den norske kyrkja skal vera ei open folkekyrkje som aktivt siktar mot å famna heile mennesket og heile folket, og som er ein stad der menneske kan komma med si tru, sterk eller svak.

Det er samtidig ei kyrkje som er misjonal, som i alt ho gjer tenker og handlar utover seg sjølv, og som frimodig utfordrar til etterfølging.

Eg drøyer om ei kyrkje som vågar å opna for ulike uttrykk for det å vera kyrkje, og som arbeider målmedvite med kyrkjelydsutvikling, for å gjera lokalmenigheten livskraftig og frimodig - over heile landet; ei kyrkje som er opptatt av at ulike forsamlingstypar blir forstått både som eit ekte uttrykk for kyrkjens nærver, og som ein ressurs. Det gjeld også alle migrantforsamlingane som veks fram mange stader.

Eg trur på ei nasjonal kyrkje som held fram med å spela ei aktiv rolle i internasjonal økumenikk, diakoni og misjon.

Eg ønsker ei kyrkje som som stadfestar tru og deler tru, som utfordrar til vekst og etterfølging, som set i stand til teneste/diakoni, som gir mot til å kjempa mot urett lokalt, nasjonalt og globalt, og som i alt ho gjer formidlar eit klart håp.

2. Kva for kyrkjeforståing har du?

Kyrkja er først og fremst send: Det er ikkje Guds kyrkje som har ein misjon i verda, men misjonens Gud som har ei kyrkje i verda. Kyrkja er global og lokal før ho er nasjonal.

Samtidig er ho ei folkekyrkje der dåpen er kriteriet for medlemsskap. Folkekyrkja er også Guds folk, kalla saman til tru og til vedkjenning.

Derfor er ho også ei disippelkyrkje som målretta arbeider for å vekka og styrka trua, og gir rom for leiting, for spørsmål og tvil, og for å vera undervegs.

Kyrkja er Kristi lekam, staden der vi møter gudsrikes krefter midt i livet. Det skjer i heile breidda av kyrkjjas handlingar og møteplassar:

- gjennom tilbeding, gudstenestefeiring, ved forkynning og dåp og nattverd,
- i alle samlingar der menneske møter tru og eit omsorgsfellesskap,
- gjennom diakonale handlingar der vonde sirklar blir brotne,
- gjennom misjonale mønster som siktar på at Guds kjærleik skal famna alle menneske.

3. Kva er kjernen i di forkynning av Guds ord?

I mi noverande stilling har eg hovudfokus på kyrkja si misjonerande side, og den har eit større spekter enn mange trur. Elles gir Kyrkjeåret hjelp til å ta med heile den bibelske forteljinga og alle sider av vår tru. Likevel går noen tema att hos meg:

- *Identitet*: Menneske er skapt til å høyra til hos Gud og Jesus viser Guds ansikt.
- *Oppreising*: Tilgiving er livsviktig og er ei sterk, frigjerande kraft.
- *Forsoning*: har mange sider: Jesus soning for vår skuld. Forsoninga som etisk drivkraft - til diakoni, sosialetikk og vern av skaparverket.
- *Håp*: All kristen tru er gjennomsyra av eit trassig håp.

5. Kva vil du som biskop leggje vekt på i rolla som leiar/åndeleg leiar?

Ein biskop skal først og fremst sørja for at medarbeidarane gjer jobben sin, ved

- å leggja til rette for at dei *kan* gjera det,
- teikna *tydelege visjonar* som gjer dei i stand til det,
- vera ein *medvandrar*. Teamarbeid, å tenka fellesskap, å arbeida gjennom og med andre, er avgjerande,
- å sørja for at kontakten med livskjeldne blir halden ved like.

Biskopen er eit samlande symbol. Ho/han må vera tydeleg, våga å visa veg, men med skjøn. På eit meir praktisk plan er oppgåva å halda saman tre sprikande forventningsfelt:

- å vera synleg til stades for tilsette og frivillege,
- å spela ei offentleg rolle, vera på banen med kyrkjjas verdiar og visjonar,
- å representera det offentlege i den grad det krevst.

Det viktigaste ved dei to siste punkta er å arbeida systematisk for at det offentlege rommet ikkje skal tømmast for tru og religiøst nærver, språk, og handlingar.

Dette er med andre ord ein vanskeleg jobb. Dei må vera litt gale, dei som higar etter den!

5. Fortel kort om dine personlege eigenskapar, åndeleg utrustning/nådegåver

Eg trur eg har gode leiareigenskapar. Eg evnar å teikna felles mål og å inspirera til å arbeida mot dei. Teologisk er eg velorientert, eg følger godt med i samtida og samhandlar stort sett greitt med andre.

Humor er viktig for meg, eg har evne til å gleda meg over små og store ting, og har ein porsjon sjølvironi. Eg har evne til å vedgå feil, ein evne eg nok må praktisera med jamne mellomrom.

Eg meiner eg er ein brukbar forkynnar og kan vera ein inspirerande formidlar. Når dei gåvene Gud har gitt meg, blir brukte i samsvar med hans plan og vilje, då er dei nådegåver som bygger kyrkja og kyrkjelyden.

6. Karakteriser deg sjølv om kommunikator

Kommunikasjon er ein vanskeleg kunst, og vi blir aldri utlærde. Eg har deltatt i vegleiing gjennom fleire år, og skal eg ha ein leiarstilling framover, vil eg føre det vidare.

Generelt kommuniserer eg brukbart:

- Eg trivst godt med å forkynna og formidla.
- I grupper legg eg vinn på at alle skal sleppa til.
- På individnivå arbeider eg med å skapa ein god balanse mellom å stadfesta og å utfordra.

Eg har etter kvart ein del erfaring med å kommunisera i media. Mi internasjonale erfaring er eit pluss. Eg uttrykker meg greitt på fleire språk, og har lært meg å kommunisera i svært ulike kulturar også i motsetningsfulle prosessar.

7. Mange teologiske og kyrkjepolitiske saker er på dagsorden i kyrkja.

Nemn dei sakene du sjølv synest er mest avgjerande, og kva syn du har i desse sakene.

Kyrkjeforståing: Det er gjort eit spennande arbeid med kyrkjeforståing dei seinare åra. Kyrkjemøtet har opna for ei meir dynamisk kyrkjeforståing (jfr spm 2, og svaret mitt der). Likevel er det kyrkjepolitiske spenningar, m.a. spørsmålet om tilknytning til staten. Eg meiner at den avtalen som blei inngått i april i fjor, er god. Menighetsutvikling og geografisk nærvær svarer eg på i spørsmål 8.

Presteteneste: Kvinneleg preste- og bispeteneste ser eg som ein rikdom.

Samlivsetiske spørsmål: Eg har stor respekt for dei som etter grundig arbeid konkluderer med at dei må akseptera homofile forhold under ansvarlege rammer. Samtidig kjenner eg meg bunden av skriftmaterialet, tradisjon og det økumeniske fellesskapet. Eg kjem ikkje til å gå inn for å opna for ordinasjon av samlevande homofile, og deler kyrkjemøtets avvising av den nye ekteskapslovgivinga. Samtidig bør det vera rom for samtale, og å ha ei sjelesørgerisk tilnærming til samlivsetiske saker.

Bioteknologi og medisinsk etikk: I abortsaka er kyrkja igjen kommen i ein posisjon der ein kan føra reelle samtalar om etiske utfordringar knyta til temaet. I spørsmål omkring genforsking, eutanasi og fosterdiagnostikk, må eg lena meg på teologisk/medisinsk etisk fagkompetanse.

8. Gi ein kort refleksjon om kyrkjelydsutvikling i Den norske kyrkja

Menighetsutvikling vil vera sentralt i åra som kjem, særleg i lys av den pågåande gudstenestereforma. Ei vesentleg side ved dette gjeld forholdet mellom landsdekkande geografisk nærver og behovet for variasjon i kyrkjelege uttrykk. Den norske kyrkja bør våga å vera noe meir dristig i sitt møte med kravet om mangfald. Eg set pris på det arbeidet som er gjort i Stavanger bispedømme her. Impulsar både frå den anglikanske kyrkja, kyrkjer i sør og minoritetsgrupper i Noreg, kan ein med fordel ta med seg. Samtidig er det landsdekkande soknesystemet av uvurderleg verdi for Den norske kyrkja. Framtida for kyrka vil i høg grad avhenga av kor mykje arbeid vi maktar å setja inn på å frigjera ressursar som finst i dei tradisjonelle, geografiske kyrkjelydane.

9. Del nokre av dine tankar om religionsdialog, økumenikk og misjon

Religionsdialog er ein del av vårt ansvar som kyrkje. Vi skal trass alt leva saman på denne jorda, - og mange har familie på den andre sida av religiøse grenser. I mitt barndoms rike (Tanzania) var dette vanleg; her i Noreg er det ofte ei ny - men viktig - erfaring. Målet med religionsdialog er å skjøna meir, å finna møtestader for å kunna leva fredeleg saman. Alle partar i ein dialog blir påverka. Religionsdialog har eigenverdi, den skal ikkje erstatta misjon, like lite er den ein ny misjonsstrategi. Det er eit uttrykk for at menneske som har funne sanninga, og sjølv er funnen av Sanninga, har eit ønske om å læra meir om "den andre". Derfor er det også rom for vitnesbyrd i dialogen. I tillegg har dialogen ei lang rekke praktiske positive følger.

Økumenikk: Skiljet mellom kyrkjefamfunn heng saman med reelle skilnader i lære og tru, og noen gonger var splittinga nødvendig, t.d. refomasjonen. Men alle brot blei også påverka av kommunikativ inkompetanse, kulturelle særdrag og personlege eller politiske motsetningar. Derfor er eg økumen, og trivst godt i dagens økumeniske klima, der vi strevar etter å forstå kvarandre som medvandrarar i trua, både kyrkjefamfunn imellom, og mellom den konsiliære og allianse-økumeniske kyrkjefamilien.

Misjon: Kyrkja er misjonal av vesen. Det misjonale må omsetjast i målretta strukturar som har til føremål å gjera den frigjerande trua på den treeine Gud tilgjengeleg for alle menneske, uavhengig av kven dei er eller kor dei bur. Utan misjon fantest verken Dnk eller noen av dei kyrkjelydane vi høyrer til i. Utan misjon døyr kyrkja.

Personalia og bakgrunn

Namn	Kjetil Aano
Adresse	Det Norske Misjonsselskap, Misjonsmarka 1. 4001 Stavanger; Brislingveien 9, 4085 Hundvåg (privat)
Fødselsdato	29. april 1949
Sivil status	Gift
Utdanning	1990: Fullført praktikum 1978-79: Madagassisk språkstudium, Madagaskar 1978: Franskstudium i Le Chambon, Frankrike 1975: Cand. theol. (Misjonshøgskolen/MF)
Hovudkarakter ved teologisk embetseksamen	Laudabilis
Eventuelle faglege publikasjonar	<p>Kjetil Aano (red): <i>Blomster på bar kvist. Kinas levende kirke</i>. Oslo 1997.</p> <p>Kjetil Aano (red): <i>I all verden. Andakter fra hele verden</i>. Stavanger 1996.</p> <p>Kjetil Aano og Sigmund Edland: "Madagaskar" i Torstein Jørgensen (red): <i>I tro og tjeneste. Det Norske Misjonsselskap 1842 - 1992</i>. Stavanger 1992.</p> <p><i>Mellom kors og fedregrav. Portrett av Den gassisk lutherske kyrkja</i>. Oslo 1984.</p> <p><i>Renninga i Guds vev. Misjonsperspektivet i Det gamle og Det nye testamentet</i>, Oslo 1979.</p> <p>Artiklar (utval): "The Missions and the Fifohazana: Cultural Clashes and the Question of Power", i Cynthia Holder Rich (red): <i>The Fifohazana: Madagascar's Indigenous Christian Movement</i>, Cambria press, 2008.</p> <p>"Going Global": A Reflexion on being a Western Christian in a Global church" i Engelsviken, Harbakk, Olsen, Strandenæs,; <i>Mission to the World</i>.</p>

	<p><i>Essays in Honour of Knud Jørgensen</i>, Oxford/Oslo, 2008.</p> <p>“Misjon og miljø” i Tomren, Mæland: <i>Økoteologi</i>, Trondheim, 2008.</p> <p>“Guds omsorg når maten manglar på bordet. Eit blad gassisk bruksteologi” i <i>Kirke og kultur</i> 1987.</p> <p>“Kalvar er fødde med øyrer. Sidan får dei horn. Har afrikanske kyrkjer ein politisk funksjon?” <i>Norsk tidsskrift for misjon</i>, 1985.</p> <p>“Mellom brot og kontinuitet. Til forståing av dei gassiske vekkingsrørslene” i <i>Norsk tidsskrift for misjon</i>, 1981.</p> <p>“Frå norsk misjon til gassisk lutherdom. Dei lutherske vedkjenningskriftene i den gassiske kyrkja” i Ola Tjørhom (red): <i>Confessio Augustana 1530-1980. Gammel bekjennelse i unge kirker</i>, Oslo, 1980.</p>
Arbeidspraksis	<p>2000-dd: Generalsekretær Det Norske Misjonsselskap.</p> <p>1998-2000: Stiftskapellan/rådgivar ved Stavanger bispedømekontor.</p> <p>1998: Vikarprest, Stavanger bispedømme.</p> <p>1996-98: Vikar for sokneprest, Hinna menighet, Stavanger.</p> <p>1990-96: Redaktør av Misjonstidende, Det Norske Misjonsselskap.</p> <p>1988-90: Dagleg leiar, Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA), Stavanger.</p> <p>1985-88: Rektor ved det regionale teologiske seminaret, Atsimoniavoko, Madagagaskar.</p> <p>1982-85: Ansvarleg for prosjektet Menighet og Misjon i Oslo krets av Det Norske Misjonsselskap.</p> <p>1978-82: Misjonsprest med særleg ansvar for menighetsplanting og –utvikling i eit prosti, og seinare ein synode (bispedømme) i Den gassisk lutherske kyrkja.</p> <p>1977-78: Tilsett i NMS, Stavanger region.</p> <p>1976-77: Marineprest ved Olavsvern, Tromsø.</p> <p>1975-76: Medarbeidar, Oslo krets av Det Norske Misjonsselskap.</p>

Tillitsverv og engasjement	<p>2008-: Medlem av Sentralkomiteen i Kirkenes Verdensråd, valt av Den norske kyrkja.</p> <p>2008 -: Medlem av representantskapet for Det teologiske Menighetsfakultetet, (MF).</p> <p>2007-: Formann, representantskapet for Norsk Lærerakademi (NLA) Høgskolen.</p> <p>2005-2008: Leiar for Samarbeidsråd for Menighet og Misjon.</p> <p>2002-: Medlem av Mellomkyrkjeleg Råd.</p> <p>1998-99: Medlem av Styret for Kristen Riksradio, P7.</p> <p>1995-2000: Styremedlem i Kristelig Kringkastingslag (KKL).</p> <p>1993-95: Medlem i Sentralstyret og i forhandlingsutval for Medarbeiderforeningen, Det Norske Misjonsselskap.</p> <p>1982-85: Medlem av Komite for internasjonale saker, Landsrådet for Norske Ungdomsorganisasjoner (LNU).</p>
Anna	